

ЗМІНА СТРУКТУРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В СУЧASНИХ УМОВАХ

студентка Кобзенко Я.В.

Сучасна участь України в міжнародному поділі праці вимагає глибокого вивчення структури національної економіки і закономірностей її розвитку. Це необхідно для визначення місця держави в системі міжнародної кооперації та спеціалізації національних економік інших країн, забезпечення конкурентоспроможності продукції, що експортується.

Національна економіка – це система економічних суб'єктів і зв'язків між ними, яка має просторово визначену і національну організаційну структуру. Результатом вивчення структури національної економіки має стати обґрунтування конкретної ніші національної економіки України у світовій класифікації, і, головне, - розробка пріоритетних напрямків її вдосконалення з урахуванням сучасних інтеграційних процесів.

Проблема розробки єдиних критеріїв і визначення пріоритетних напрямів структурної перебудови національної економіки знаходить своє відображення в роботах Гейця В., Лященко В., Філіпенко А.. Комплексний підхід до аналізу національної економіки на основі системного підходу вимагає враховувати всі три групи критеріїв: екологічні, економічні і соціальні. Захист навколишнього середовища стає основою для розвитку здорової нації, з одного боку, і, з іншого, - показником економічного розвитку держави. Розглядаючи економічні критерії, необхідно орієнтуватися на залежність їх від зовнішніх зв'язків, джерел сировини, джерел енергії, робочої сили, засобів виробництва.

До інших економічних критеріїв можна віднести показники, що характеризують розшарування суспільства за рівнем доходів, енергоємність внутрішнього валового продукту, співвідношення між грошовою масою і валютними резервами, частку податкових відрахувань у ВВП, відношення державного боргу до ВВП, рівень інфляції. Особливо слід зупинитися на соціальних критеріях, до яких відносяться реальні доходи населення, бюджетна забезпеченість, демографічні показники, показники здоров'я, зайнятість населення.

Стратегією нової економічної політики України має стати становлення інформаційного способу виробництва, побудова інформаційної економіки, економіки знань та інформаційного суспільства, тобто суспільства знань. Сучасні розвинені країни відкрили нову епоху інформаційного розвитку цивілізації, за якої економіка і суспільство здатні забезпечити оптимізацію співвідношення задоволення потреб і затрат праці.

Основним фактором виробництва в суспільстві стає інформація і знання, а також мотивом творчої діяльності людини в процесі створення матеріальних благ. Іншим чинником є побудова такої структури національної економіки, яка дозволить перейти на інноваційний тип розвитку, що дозволяє ефективно матеріалізувати накопичену інформацію. Незважаючи на те, що основою інновацій є інвестиції, останні необхідно залучати у високотехнологічні галузі виробництва.

Період (2000-2004 рр.) ознаменувався ростом експорту в Україні продукції важкої промисловості, перш за все, чорної металургії. Здавалося б, не повинно було б привести до збільшення інвестицій в нові технології, але економічний підйом раптово припинився. Отримані доходи направлені були не на інноваційний розвиток економіки, а на соціальні програми. А оскільки більша частина потреб українських громадян задовольняється імпортом, то наслідком цього процесу виявилася підтримка імпортерів і зменшення робочих місць для українців.

Таким чином, національна економіка як економічна система являє собою єдине ціле, що функціонує самостійно, і як будь-яка економічна система складається з окремих взаємопов'язаних підсистем. Характер їх взаємодії визначається структурою самої системи та її цільовою функцією. Результатом економічних досліджень має стати поява нової моделі розвитку національної економіки України. Економічна політика повинна бути спрямована на широке використання у виробництві науково-технічних досягнень, що сприятиме забезпечення прогресу у всіх сферах суспільного життя, тому вирішення проблеми оптимізації структурних зрушень є найактуальнішою.

Науковий керівник: доц. Садовий В.О.